

CENTRE FOR DISTANCE & ONLINE EDUCATION
UNIVERSITY OF JAMMU

Internal Assessment Assignment Booklet for Diploma in Gyani

Session 2025-26

Instructions

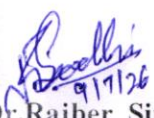
1. Attempt any two long questions from each course. The Long Answers should range between 6-8 pages (Minimum 1000 words)
2. Use A4 size practical sheet for writing Assignments. Leave the page when the question is over and start the next question from a fresh page.
3. You should not send printed articles as your answers. Use separate assignment file for each course and tag them properly. Ensure that you place assignment in correct file. Your assignment will not be evaluated if you interchange assignments and files.
4. Re-Evaluation of Assignments is not allowed.
5. Put your signature on each page of assignment. It is mandatory
6. Use Blue Pen Only (Ball/Ink).
7. IAA in different handwriting will be awarded zero marks.
8. Typed answers will be awarded zero marks.

Write the following particulars on the front side of each file cover

- Name _____
- Enrollment Number _____
- Course Title _____
- Course Code _____
- Paper _____
- Session _____

- Personal Contact Number _____
- E.mail. _____

Note: Timely submission of Internal Assessment Assignments is an essential component which shall enable you to earn eligibility to sit in the examination. Date for submission of Internal Assessment Assignments shall commence w.e.f 13-07-2026 to 29-07-2026 from 11 a.m. to 4 p.m. in Room No. 09, Punjabi Section. No IAAs shall be accepted after the last date of submission.

Dr. Rajber Singh Sodhi
Coordinator
Diploma in Gyani

Paper-I ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ

Internal Assessment: 20 Marks (10x2)

ਨੋਟ: ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ।
Assignment 1.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਬਾਬਾ ਫ਼ਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਕੀ ਦੇਣ ਹੈ।

ਜਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਸਲੋਕ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਜਿਤੁ ਦਿਹਾੜੈ ਧਨ ਵਰੀ ਸਾਰੇ ਲਏ ਲਿਖਾਇ ॥

ਮਲਹੁ ਜਿ ਕੰਨੀ ਸੁਣੀਦਾ ਮੁਹੁ ਦੇਖਾਲੇ ਆਇ ॥

ਜਿੰਦੁ ਨਿਮਾਈ ਕਢੀਐ ਹਡਾ ਕੂ ਕੜਕਾਇ ॥

ਸਾਰੇ ਲਿਖੇ ਨ ਚਲਨੀ ਜਿੰਦੁ ਕੂ ਸਮਝਾਇ ॥

ਜਿੰਦੁ ਵਹੁਟੀ ਮਰਣੁ ਵਰੁ ਲੈ ਜਾਸੀ ਪਰਝਾਇ ॥

ਆਪਣ ਹਥੀ ਜੋਲਿ ਕੈ ਕੈ ਗਲਿ ਲਗੈ ਧਾਇ ॥

ਵਾਲਹੁ ਨਿਕੀ ਪੁਰਸਲਾਤ ਕੰਨੀ ਨ ਸੁਣੀ ਆਇ ॥

ਫ਼ਰੀਦਾ ਕਿੜੀ ਪਵੰਦੀਏ ਖੜਾ ਨ ਆਪੁ ਮੁਹਾਇ ॥੧॥

Assignment 2.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਿਹ 'ਕਾਵਿ ਮਹਿਕਾਂ' ਵਿਚਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਕੀ ਦੇਣ ਹੈ।

Paper-II ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਗਰੀ

Internal Assessment: 20 Marks (10 x 2)

ਨੋਟ: ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ।
Assignment 1.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਤੱਤੀ ਤਵੀ ਦਾ ਸੱਚ ਨਾਟਕ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: ਆਤਮਜੀਤ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

Assignment 2.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸਾਲੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: ਨਚਾਂਗੀ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

Paper-III ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ

Internal Assessment: 20 Marks (10X 2)

ਨੋਟ: ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿਓ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ।
Assignment 1.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਨਾਵਲ 'ਹੁਨਰ ਦੀ ਜਿੱਤ' ਦਾ ਸਾਰ ਲਿਖੋ।
Assignment 2.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਰਿਫ਼ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਾਲੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
ਜਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: 'ਪੀਡੀਆਂ ਨਾੜਾ' ਦੇ ਪਾਤਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

Paper-IV ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ

Internal Assessment: 20 Marks (10X 2)

ਨੋਟ: ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੇ ਉਤਰ ਦਿਓ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।
Assignment 1.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: 'ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮ ਸਾਖੀ' ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
ਜਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: 'ਵਾਤਾਵਰਨ ਚੇਤਨਾ' ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਲਿਖੋ।
Assignment 2.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਪ੍ਰੋ. ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਰਚਨਾ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
ਜਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: 'ਗਿਆਨ ਰਾਸ' ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਦਾ ਵਰਣਨ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਕਰੋ।

Paper-V ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ

Internal Assessment: 20 Marks (10X 2)

ਨੋਟ: ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੇ ਉਤਰ ਦਿਓ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।
Assignment 1.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦਾ ਸੂਫੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਸਥਾਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰੋ।
ਜਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਕੀ ਦੇਣ ਹੈ? ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।

Assignment 2.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਵਾਰਿਸ ਕਾਲ ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਕਿੱਸਾ ਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।
ਜਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: ਬੁਲ੍ਹੇ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਕੀ ਦੇ ਹੈ? ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਹਲਕਾ ਕਰੋ।

Paper-VI ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ

Internal Assessment: 20 Marks (10X 2)

ਨੋਟ: ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੇ ਉਤਰ ਦਿਓ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

Assignment 1.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

ਜਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: ਨਾਟਕ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਾਟਕ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

Assignment 2.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1: ਜਨਮਸਾਖੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਕਿਸੇ ਇਕ ਸਾਖੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

ਜਾਂ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2: ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਸਰੂਪ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

Paper-VII Optional Paper Hindi

Internal Assessment: 20 Marks (10X 2)

ਨੋਟ: ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੇ ਉਤਰ ਦਿਓ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ।

ASSIGNMENT: 1

1. 'जीवन नहीं मरा करता' कविता हमें किस प्रकार प्रोत्साहित करती है, उदाहरण सहित विश्लेषण कीजिए।

अथवा

2. 'लाख की चूड़ियाँ' कहानी के मूल भाव को उदाहरण सहित स्पष्ट कीजिए।

ASSIGNMENT: 2

1. 'प्लास्टिक जनित प्रदूषण' लेख में व्यक्त समस्या और उसके समाधानों पर चर्चा कीजिए।

अथवा

2. 'नागाजुन' द्वारा रचित 'प्रेमचंद' की जीवनी पर विस्तारपूर्वक प्रकाश डालिए।

ਡਾ. ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੇਵੀ
ਕੋਰਸ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ
ਓਪਲੇਮਾ ਗਿਆਨੀ